

INSPEKCJA HANDLOWA

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
ul. Gdańska 38 90-730 Łódź
NIP 727-11-49-261 Regon 000136886

tel. 42 636-03-57
fax 42 636-85-50
e-mail: sekretariat@wiih.lodz.pl

Łódź, dnia 30.11.2016 r.

I N F O R M A C J A

z kontroli jakości i prawidłowości oznakowania świeżych owoców i warzyw oferowanych w sieciach handlowych

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Łodzi, w ramach realizacji programu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów DIH - 702 - 1 (1)/16/AnŁ w III kwartale 2016r. przeprowadził kontrole w **14** sklepach należących do sieci handlowych.

Celem tych kontroli była ocena jakości i prawidłowości oznakowania świeżych owoców i warzyw oferowanych w sieciach handlowych. Ocenie poddano przede wszystkim zgodność świeżych owoców i warzyw z właściwą normą handlową oraz ich identyfikowalność.

Łącznie ocenie poddano **76** partii świeżych owoców i warzyw wartości **6.045** zł, w tym: 71 partii wartości 5.920 zł bez opakowań oraz 5 partii wartości 125 zł w opakowaniach jednostkowych.

Kontrolą objęto:

- **57 partii świeżych owoców i warzyw objętych szczegółową normą handlową** wartości **5.245** zł (54 partie wartości 5.157 zł bez opakowań, 3 partie wartości 88 zł w opakowaniach jednostkowych) w tym:
 - **12 partii jabłek** wartości **472** zł (11 partii wartości 456 zł bez opakowań, 1 partia wartości 16 zł w opakowaniach jednostkowych),
 - **8 partii owoców cytrusowych** wartości **2003** zł,
 - **2 partie kiwi** wartości **75** zł,
 - **1 partię sałaty** wartości **32** zł,
 - **10 partii brzoskwiń i nektarynek** wartości **819** zł,
 - **7 partii gruszek** wartości **397** zł,
 - **1 partię papryki słodkiej** wartości **25** zł,
 - **5 partii winogron stołowych** wartości **440** zł,
 - **11 partii pomidorów** wartości **982** zł (9 partii wartości 910 zł bez opakowań, 2 partie wartości 72 zł w opakowaniach jednostkowych)
- **19 partii świeżych owoców i warzyw objętych ogólną normą handlową** wartości **800** zł (17 partii wartości 762 zł bez opakowań, 2 partie wartości 38 zł w opakowaniach jednostkowych)
 - **3 partie ogórków** wartości **122** zł,

- 3 partie **grejpfrutów** wartości **327 zł**,
- 1 partię **melona** wartości **68 zł**,
- 1 partię **kalafiora** wartości **38 zł**,
- 2 partie **brokułów** wartości **108 zł**,
- 3 partie **marchwi** wartości **37 zł** (2 partie wartości 19 zł bez opakowań, 1 partia wartości 18 zł w opakowaniach jednostkowych),
- 3 partie **pietruszki** korzenia wartości **56 zł** (2 partie wartości 36 zł bez opakowań, 1 partia wartości 20 zł w opakowaniach jednostkowych),
- 1 partię **cebuli** wartości **8 zł**,
- 1 partię **kapusty białej** wartości **11 zł**,
- 1 partię **selera** wartości **25 zł**.

Nieprawidłowości stwierdzono w **4** placówkach (**29 %**), w których **zakwestionowano** ogółem **18** partii świeżych owoców i warzyw wartości **558 zł** (**23,7 %** partii badanych ogółem), w tym 17 partii wartości 521 zł bez opakowań i 1 partię wartości 37 zł w opakowaniach jednostkowych. Wśród kwestionowanych produktów było:

- **12 partii świeżych owoców i warzyw objętych szczegółową normą handlową** wartości **466 zł** (11 partii wartości 429 zł bez opakowań, 1 partia wartości 37 zł w opakowaniach jednostkowych), w tym:
 - 3 partie **owoców cytrusowych** wartości **132 zł**,
 - 1 partia **kiwi** wartości **55 zł**,
 - 2 partie **brzoskwiń i nektarynek** wartości **43 zł**,
 - 2 partie **gruszek** wartości **111 zł**,
 - 2 partie **winogron stołowych** wartości **78 zł**,
 - 2 partie **pomidorów** wartości **47 zł** (1 partia wartości 10 zł bez opakowań, 1 partia wartości 37 zł w opakowaniach jednostkowych)
- **6 partii świeżych owoców i warzyw objętych ogólną normą handlową** wartości **92 zł** (bez opakowań) w tym:
 - 1 partia **grejpfrutów** wartości **29 zł**,
 - 2 partie **marchwi** wartości **19 zł**,
 - 2 partie **pietruszki korzenia** wartości **36 zł**,
 - 1 partia **cebuli** wartości **8 zł**,

3.1 PRAWIDŁOWOŚĆ OZNAKOWANIA

Prawidłowość oznakowania sprawdzano we wszystkich kontrolowanych placówkach. Ocenie poddano **76** partii świeżych owoców i warzyw wartości **6.045 zł**, w tym: 71 partii wartości 5.920 zł bez opakowań oraz 5 partii wartości 125 zł w opakowaniach jednostkowych. Kontrolą objęto:

- **57 partii świeżych owoców i warzyw objętych szczegółową normą handlową** wartości **5.245 zł** (54 partie wartości 5.157 zł bez opakowań, 3 partie wartości 88 zł w opakowaniach jednostkowych) w tym:

- **12** partii **jablek** wartości **472** zł (11 partii wartości 456 zł bez opakowań, 1 partia wartości 16 zł w opakowaniach jednostkowych)
 - **8** partii **owoców cytrusowych** wartości **2003** zł,
 - **2** partie **kiwi** wartości **75** zł,
 - **1** partie **sałaty** wartości **32** zł,
 - **10** partii **brzoskwiń i nektarynek** wartości **819** zł,
 - **7** partii **gruszek** wartości **397** zł,
 - **1** partię **papryki słodkiej** wartości **25** zł,
 - **5** partii **winogron stołowych** wartości **440** zł,
 - **11** partii **pomidorów** wartości **982** zł (9 partii wartości 910 zł bez opakowań, 2 partie wartości 72 zł w opakowaniach jednostkowych)
- **19** partii **świeżych owoców i warzyw objętych ogólną normą handlową** wartości **800** zł (17 partii wartości 762 zł bez opakowań, 2 partie wartości 38 zł w opakowaniach jednostkowych)
 - **3** partie **ogórków** wartości **122** zł,
 - **3** partie **grejpfrutów** wartości **327** zł,
 - **1** partię **melona** wartości **68** zł,
 - **1** partię **kalafiora** wartości **38** zł,
 - **2** partie **brokułów** wartości **108** zł,
 - **3** partie **marchwi** wartości **37** zł (2 partie wartości 19 zł bez opakowań, 1 partia wartości 18 zł w opakowaniach jednostkowych)
 - **3** partie **pietruszki** korzenia wartości **56** zł (2 partie wartości 36 zł bez opakowań, 1 partia wartości 20 zł w opakowaniach jednostkowych),
 - **1** partię **cebuli** wartości **8** zł,
 - **1** partię **kapusty białej** wartości **11** zł,
 - **1** partię **selera** wartości **25** zł.

W wyniku powyższych czynności **zakwestionowano ogółem 18** partii świeżych owoców i warzyw wartości **558** zł (**23,68 %** partii badanych ogółem), w tym 17 partii wartości 521 zł bez opakowań i 1 partię wartości 37 zł w opakowaniach jednostkowych. Wśród kwestionowanych produktów było:

- **12** partii **świeżych owoców i warzyw objętych szczegółową normą handlową** wartości **466** zł (11 partii wartości 429 zł bez opakowań, 1 partia wartości 37 zł w opakowaniach jednostkowych), w tym:
 - **3** partie **owoców cytrusowych** wartości **132** zł,
 - **1** partia **kiwi** wartości **55** zł,
 - **2** partie **brzoskwiń i nektarynek** wartości **43** zł,
 - **2** partie **gruszek** wartości **111** zł,
 - **2** partie **winogron stołowych** wartości **78** zł,
 - **2** partie **pomidorów** wartości **47** zł (1 partia wartości 10 zł bez opakowań, 1 partia wartości 37 zł w opakowaniach jednostkowych)

- **6 partii świeżych owoców i warzyw objętych ogólną normą handlową wartości 92 zł (bez opakowań) w tym:**
 - 1 partia **grejpfrutów** wartości **29 zł**,
 - 2 partie **marchwi** wartości **19 zł**,
 - 2 partie **pietruszki korzenia** wartości **36 zł**,
 - 1 partia **cebuli** wartości **8 zł**,

Owoce i warzywa świeże oferowane do sprzedaży bez opakowań zakwestionowano z uwagi na:

➤ **brak cech identyfikacyjnych - 13 partii wartości 323 zł w 2 placówkach, dla:**

- 1 partii (**4,80 kg**) **nektarynek** wartości 31 zł,
- 1 partii (**1,80 kg**) **brzoskwiń** wartości 12 zł,
- 1 partii (**5,70 kg**) **gruszek** wartości 17 zł,
- 2 partii (**12,94 kg**) **marchwi** wartości 19 zł,
- 2 partii (**9,07 kg**) **pietruszki** wartości 36 zł,
- 1 partii (**6,00 kg**) **cebuli** wartości 8 zł;
- 1 partii (**6,57 kg**) **cytryn** wartości 91 zł,
- 1 partii (**3,20 kg**) **pomarańczy** wartości 22 zł,
- 1 partii (**5,41 kg**) **winogron** wartości 48 zł,
- 1 partii (**6,13 kg**) **pomidorów** wartości 10 zł,
- 1 partii (**3,10 kg**) **grejpfrutów** wartości 29 zł,

➤ **brak klasy jakości - 7 partii wartości 231 zł w 2 placówkach, dla:**

- 1 partii (**6,57 kg**) **cytryn** wartości 91 zł,
- 1 partii (**3,20 kg**) **pomarańczy** wartości 22 zł,
- 1 partii (**5,41 kg**) **winogron** wartości 48 zł,
- 1 partii (**6,13 kg**) **pomidorów** wartości 10 zł,
- 1 partii (**4,80 kg**) **nektarynek** wartości 31 zł,
- 1 partii (**1,80 kg**) **brzoskwiń** wartości 12 zł,
- 1 partii (**5,70 kg**) **gruszek** wartości 17 zł,

➤ **brak kraju pochodzenia - 13 partii wartości 323 zł w 2 placówkach, dla:**

- 1 partii (**4,80 kg**) **nektarynek** wartości 31 zł,
- 1 partii (**1,80 kg**) **brzoskwiń** wartości 12 zł,
- 1 partii (**5,70 kg**) **gruszek** wartości 17 zł,
- 2 partii (**12,94 kg**) **marchwi** wartości 16 zł,
- 2 partii (**9,07 kg**) **pietruszki** wartości 36 zł,
- 1 partii (**6,00 kg**) **cebuli** wartości 8 zł,
- 1 partii (**6,57 kg**) **cytryn** wartości 91 zł,
- 1 partii (**3,20 kg**) **pomarańczy** wartości 22 zł,
- 1 partii (**5,41 kg**) **winogron** wartości 48 zł,
- 1 partii (**6,13 kg**) **pomidorów** wartości 10 zł,
- 1 partii (**3,10 kg**) **grejpfrutów** wartości 29 zł,

- **podanie kraju pochodzenia niezgodnie ze stanem faktycznym - 3 partie bez opakowań wartości 104 zł w 2 placówkach oraz 1 partia w opakowaniach jednostkowych wartości 37 zł w 1 placówce.**
Dla:
 - 1 partii (4 kg) **pomarańczy** wartości 19 zł w miejscu sprzedaży podano kraj pochodzenia **Hiszpania**, a na etykiecie dołączonej do opakowania zbiorczego oraz w dowodzie dostawy podano kraj pochodzenia **Republika Południowej Afryki**,
 - 1 partii (4,34 kg) **winogron** wartości 30 zł w miejscu sprzedaży podano kraj pochodzenia **Hiszpania**, a na etykiecie dołączonej do opakowania zbiorczego oraz w dowodzie dostawy podano kraj pochodzenia **Włochy**,
 - 1 partii (43 sztuki) **kiwi** wartości 55 zł w miejscu sprzedaży podano kraj pochodzenia **Nowa Zelandia**, a na etykiecie dołączonej do opakowania zbiorczego podano kraj pochodzenia **Włochy**, natomiast w dowodzie dostawy wskazano dwa kraje **Włochy / Chile**,
 - 1 partii (8 opakowań o masie 500g) **pomidorów** czerwonych koktajlowych, klasy I wartości 37 zł w miejscu sprzedaży podano dwa kraje pochodzenia to jest **Włochy / Polska**, a na opakowaniu jednostkowym oraz w dowodzie dostawy podano kraj pochodzenia **Polska**.
- **brak nazwy odmiany - 3 partie wartości 87 zł w 2 placówkach.** Dla:
 - 1 partii (3,20 kg) **pomarańczy** wartości 22 zł,
 - 1 partii (5,41 kg) **winogron** wartości 48 zł,
 - 1 partii (5,70 kg) **gruszek** wartości 17 zł,
- **brak barwy miąższu - 2 partie wartości 43 zł w 1 placówce.** Dla:
 - 1 partii (1,80 kg) **brzoskwiń** wartości 12 zł,
 - 1 partii (4,85 kg) **nektarynek** wartości 31 zł,
- **podanie odmiany niezgodnie ze stanem faktycznym - 1 partia wartości 94 zł w 1 placówce.** Dla 1 partii gruszek (21 kg) podano odmianę „**Konferencja**”, a zgodnie z etykietą dołączoną do opakowania zbiorczego oraz dowodem dostawy była to odmiana „**Alfa**”.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w toku czynności kontrolnych zażądano doprowadzenia zakwestionowanych 18 partii świeżych owoców i warzyw do zgodności. W trakcie kontroli oznakowanie przedmiotowych owoców i warzyw zostało poprawione.

3.2 OCENA DOKUMENTACJI TOWARZYSZĄCEJ ORAZ ZGODNOŚCI OZNAKOWANIA Z TĄ DOKUMENTACJĄ

Oceny dokumentacji towarzyszącej oraz zgodności oznakowania z tą dokumentacją dokonano we wszystkich placówkach obejmując kontrolą 76 partii świeżych owoców i warzyw wartości 6.045 zł. Nieprawidłowości stwierdzono w 3 placówkach i dotyczyły one 14 partii świeżych owoców i warzyw wartości 378 zł tj.:

- 8 partii objętych szczegółową normą handlową wartości 286 zł, w tym:

- 2 partii **owoców cytrusowych** wartości 113 zł,
 - 1 partia **kiwi** wartości 55 zł,
 - 2 partie **brzoskwini i nektarynek** wartości 43 zł,
 - 1 partię **gruszek** wartości 17 zł,
 - 1 partia **winogron stołowych** wartości 48 zł,
 - 1 partia **pomidorów** wartości 10 zł,
- 6 partii objętych ogólną normą handlową wartości **92 zł**, w tym:
 - 1 partia **grejfrutów** wartości 29 zł,
 - 2 partie **marchwi** wartości 19 zł,
 - 2 partie **pietruszki** wartości 36 zł,
 - 1 partia **cebuli** wartości 8 zł.

W 2 placówkach przedsiębiorcy posiadali dowody dostaw, w których podana była tylko **nazwa owoców** (*np. gruszka*) i **warzyw** (*np. marchew*), a nie podano państwa pochodzenia oraz w stosownych przypadkach klasy, odmiany itp., zaś w 1 placówce dla 1 partii kiwi **podano dwa kraje pochodzenia** (Włochy/Chile) oraz dwie wielkości **kalibru** (30/33).

Ponadto w wyniku oceny zgodności dokumentacji towarzyszącej z oznakowaniem świeżych owoców i warzyw stwierdzono niezgodności w dwóch placówkach:

- w jednej w miejscu sprzedaży podano **inny kraj pochodzenia** niż wynikało to z dokumentacji, i tak dla pomarańczy podano **Hiszpania**, a w dowodzie dostawy widniała **Republika Południowej Afryki**, zaś dla winogron podano **Hiszpania**, a w dowodzie dostawy widniały **Włochy**;
- w drugiej w miejscu sprzedaży podano **inną odmianę** gruszek niż wynikało to z dokumentacji (podano „Konferencja” a w dowodzie dostawy podano „Alfa”).

3.3 OCENA FIZYCZNA

Celem dokonania oceny fizycznej świeżych owoców i warzyw na zgodność z właściwą normą handlową **pobrano do badań** próbki pochodzące z **13 partii** wartości **1.862 zł**.

Badaniom poddano:

- 1 partię **grejfrutów** wartości **29 zł** objętych **ogólną normą handlową**,
- 12 partii **świeżych owoców i warzyw** wartości **1.833 zł** objętych **szczegółową normą handlową** w tym:
 - 1 partię **jablek** wartości **16 zł**,
 - 4 partie **owoców cytrusowych** wartości **1.344 zł**,
 - 3 partie **brzoskwiń i nektarynek** wartości **343 zł**,
 - 2 partie **gruszek** wartości **66 zł**,
 - 1 partię **winogron stołowych** wartości **30 zł**,
 - 1 partię **pomidorów** wartości **34 zł**.

W zakresie zgodności z wymaganiami minimalnymi oraz zadeklarowaną klasą jakości w przypadku owoców i warzyw objętych szczegółową normą handlową **nieprawidłowości nie stwierdzono**.

3.4 DOWODY DOSTAW

W trakcie kontroli stwierdzono, że przedsiębiorcy przestrzegali przepisu *art. 18 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L31 z 01.02.2002)*. Na wszystkie objęte kontrolą świeże owoce i warzywa (**76** partii wartości **6.045** zł) przedsiębiorcy okazali dowody dostaw, które umożliwiały identyfikację każdej osoby dostarczającej środek spożywczy do placówki.

3.5 WARUNKÓW PRZECHOWYWANIA

Świeże owoce i warzywa objęte kontrolą przechowywane były zgodnie z zaleceniami producentów oraz wymaganiami *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. U. L. 139 z 30.04.2004 r. s. 1 ze zm.)*.

3.6 BAZA DANYCH

W trakcie kontroli stwierdzono, że **2** handlowców nie dokonało zgłoszenia do Wojewódzkich Inspektorów Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych o prowadzonej działalności w zakresie obrotu owocami i warzywami objętymi normami jakości handlowej.

3.7 IDENTYFIKACJA KONTROLOWANYCH PRZEDSIĘBIORCÓW

We wszystkich placówkach objętych kontrolą dokonano identyfikacji kontrolowanego przedsiębiorcy w oparciu o wpis do CEIDG lub Krajowego Rejestru Sądowego i nie stwierdzono nieprawidłowości. Przedsiębiorcy posiadali książki kontroli. Placówki zostały zarejestrowane i zatwierdzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz prowadziły działalność zgodnie z decyzjami wydanymi przez organ sanitarny.

WYKORZYSTANIE USTALEŃ KONTROLI

- nałożono **4 mandaty** karne kredytowane na kwotę **1.600** zł w związku z popełnieniem wykroczeń *art. 136 § 2 KW*,
- **zażądano** uzupełnienia brakujących informacji lub poprawy oznakowania oferowanych do sprzedaży świeżych owoców i warzyw;
- przesłano **2** informacje do Wojewódzkich Inspektoratów Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych w Katowicach i Łodzi.